

Lahonnukka

Luggskinn

Physodontia lundellii

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Lahonnukan itiöemä on valkoisen harmaa, alustanmyötäinen, piikikäs, vahamaisen pehmeä ja hauras. Sen melko harvassa olevat, 0,5 mm pituiset piikit ovat tappimaisia, lähes tasapaksuja. Itiöt ovat pieniä, soikeita ja sileitä. Lahonnukka muistuttaa esimerkiksi monia harsukoita (suku *Trechispora*), ja varma määrittäminen vaatii mikroskooppia.

Elinympäristö ja levinneisyys

Lahonnukka kasvaa vanhoissa metsissä hyvin lahoilla havupuilla. Lajia tavataan harvinaisena Kainuussa, Kuusamossa ja Lapissa. Kasvupaikkoja tunnetaan vain kymmenkunta.

Nykytila ja uhkatekijät

Lahonnukka on koko maailmassa harvinainen laji. Pitkälle lahonnutta havupuuta kasvualustakseen vaativaa lahonnukkaa uhkaavat vanhojen metsien ja lahoppuun väheneminen, talousmetsissä ei synny lahoppuuta lahonnukan tarpeisiin. Parikymmentä prosenttia löytöpaikoista on suojelualueilla.

Hoitosuositukset

Lahonnukan kasvupaikka tulisi rajata metsänkäsittelyn ulkopuolelle ja lahoppuujatkumo turvata. Runsaslahoppuustoisten metsien suojeluun on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

- ArtDatabanken 2010. *Physodontia lundellii*. [Viitattu 14.9.2011.]
http://www.artfakta.se/Artfaktablad/Physodontia_Lundellii_1235.pdf
- Eriksson, J., Hjortstam, K. & Ryvarden, L. 1981. The Corticiaceae of North Europe. Vol. 6. Fungiflora, Oslo.
- Kotiranta, H., Saarenoksa, R. & Kytövuori, I. 2009: Aphyllorhizoid fungi of Finland. A check-list with ecology, distribution and threat categories. – *Norrlinia* 19:1–223.
- Niemelä, T. & Kotiranta, H. 1993. Orakkaitten määrittämissopas. – Helsingin yliopiston kasvitieteen laitoksen monisteita 134. Helsinki. 55 s.

Kuva: Pekka Helo